

guitious ab aliis Sanctis, sicut patet Prima Parte Summae (quaest. LXXIV. art. 2. & 3.) "Et iterum: ,, Est enim in ipsis (operibus Dei) duplex perfectio: una secundum partes mundi, quae sunt caelum, & quatuor elementa; & haec attenditur penes earum essentiam, sicut habetur in Prima Parte Summae. "An ergo sui immemor scripserit in Summa Thomas, Tabulam illam fuisse lapideam, quam alibi eodem circiter tempore verissime vocat auream?

Typis edita exempla contra Auctoris mentem vitiata prodisse, negaverit prudens cordatusque nemo. An aliqui fuerint codices manuscripti, ex quibus illa profecta sunt, imperiti librarii vitio depravata? An erraverint illi, qui codices vetustos transcribent, tradebantque typographis descripta folia? Servantur utique vetusti plures in Bibliothecis, qui labe illa sunt immunes: Salmanticensis apud Bartholomaeum a Medina, Alcanitensis apud Thomam Madalenam, Parisiensis apud Joannem Nicolajum, Vaticani apud Gregorium Donatum, Coloniensis aliique apud Thomam Gravinam, in quibus aut vox illa, lapidea desideratur, aut legitur aurea. Addo Venetum optimae notae in Bibliotheca SS. Joannis & Pauli adservatum, in quo vox eadem lapidea non compareret. Initium codicis est: Incipit Prima Secunda Fratris Thomae de Aquino de Ordine Fratrum Praedicatorum; ubi titulus ille, Fratris, aetatem codicis indicat ante sacram ipsius Thomae apotheosim: Ad haec labis illius, qua sive codices manuscripti, sive typis edita exempla vitiata inveniuntur, origo fortasse fuerit, quam pandit laudatus Nicolajus. Loco nempe citato sic ait S. Thomas: ,, In tabernaculo tria continebantur: scilicet Arca Testamenti, in qua erat urna aurea habens manna: & virga Aaron, quae fronderat, & Tabula in quibus erant scripta decem praecipia legis. Haec autem arca sita erat inter duos Cherubim, qui se mutuis vultibus respiciebant: & super arcam erat quaedam Tabula (lapidea, in mendosis editionibus, vel etiam codicibus,) quae dicebatur Propitiatorium. "Fieri potest ut vox, lapidea, in margine scripta e regione Tabularum, in quibus decem praecipia legis exarata fuerant, ab imperito librario, vel typographo in textum recepta fuerit, ac Tabula illi, quae dicitur Propitiatorium, imperite ac falso attributa.

Jam error Thomae Aquinatis impactus in auras abit. Quid est vero, quod Raynaudus refert, Thomam de Lemos in editione Romana quidpiam mutavisse? Nec Romanam, nec aliam alicubi Summae Theologicae editionem accuravit umquam Lemosius. Romanae quidem anni 1570. f. non Summae dumtaxat, sed omnium Aquinatis Operum editioni praefuere Vincentius Justinianus, ac Thomas Manriquez, ut praefixum docet Pii V. Romani Pontificis diploma: ac Romanae anni 1619. quae solam Summam praefat, suam adhibuit diligentiam Gregorius Donatus. Pergit Raynaudus: Ex suo cerebro ille qui Romanae praefuit editioni, mutavit: facta lapidis mutatione in lignum. Immo suo ille ex cerebro hanc profert mutationem, quae frustra in utraque recensita editione Romana quaeritur, nec in aliis editis exemplis adhuc inventa est.

Fuerunt sacrae scripturae Interpretes apud Tostatum ad caput xxv. Exodi quaest. xvi. i. quorum erat sententia: ,, Arcam habuisse coopertorium suum, quod esset de lignis setim: secundum quod ex illis coopertorium Arcae, & esset deauratum intus & foris, sicut tota ipsa Arca: & Propitiatorium non fuisse coopertorium Arcae, sed quamdam Tabulam auream positam ultra coopertorium Arcae inter duos Cherubim, quasi ipsi Cherubim tenerent ipsam Tabulam Propitiatorii in manibus suis. "Frequentius vero docti Interpretes existimant, Propitiatorium non distingui ab ipso Arcae operculo: quod alii tamen arbitrantur, adnotante Calmeto, veluti in aera suspensum, super alas Cherubim detentum fuisse, quin tangeret arcam: ipsi arcae, quam clauderet, ac tegeret, immediate superpositum alii, in cujus sinibus duo Cherubim aurei confurgerent, unum cum ipso operculo constituentes opus. Aut illa sententia, quam refert Tostatus, aut prior alia quam memorat Calmetus, placuisse Divo Thomae videtur, qui 1. 2. quaest. cxi. art. 4. ad 6. docet: Super arcam fuisse quandam Tabulam, quae dicebatur Propitiatorium, super alas Cherubim, quasi ab ipsis Cherubim portaretur: & Lessione 1. ad caput ix. ad Hebraeos: inter duas alas, quibus tangebant se Cherubim, fuisse Tabulam auream . . . . . supereminentem, quae dicebatur Propitiatorium.

At quaecumque demum seligi debeat interpretatio: lignea numquam, nisi falso & imperite, dici potest illa Tabula, quae Propitiatorium vocabatur, sive ab Arcae operimento distincta, sive ipsum operimentum fuerit, aut suspensum in aera, aut immediate tagens, & tegens arcam. Attamen supinum adeo errorem Thomae Lemosio, locum Thomae Aquinatis interpolanti, tribuit Raynaudus: ipsumque amplecti ipse videtur. Nimirum certe obscura sunt, & implexa verba ejus. Ait enim: ,, Quamvis quod Lemos erasit (lapidea) esset falsum: & quod ipse substituit (lignea) sit verissimum; tamen mentitur qui ait, Sanctum Thomam in re proposita dixisse veritatem, ut & Lemos falsarius attribuit. "Veritatem in re proposita ab Aquinate dictam, patefecimus: eidemque quidpiam in eadem re proposita ab Lemosio tributum, ipsius Raynaudi somnium est. Immo aut ipse turpissime labitur, si Propitiatorium fuisse ligneum credat: aut certe scribit, loquiturque imperitissime. Falsum quippe est, Tabulam illam, quae erat Propitiatorium, fuisse lapideam: cur ergo ita loqueris, quamvis esset falsum? Aequae abludivit a vero, Tabulam eandem fuisse ligneam: cur ergo ita scribis, quamvis sit verissimum? Sus deque miscentur omnia.

INDEX

DISTINTIONUM, ET PARTITIONUM TERTII LIBRI Sententiarum Magistri Petri Lombardi.

DISTINCTIO I.

Propter quid Filius Dei carnem assumpsit.

Quare Filius carnem assumpsit, non Pater, vel Spiritus Sanctus.

Utrum Pater, vel Spiritus Sanctus potuerit incarnari.

An Filius qui tantum carnem accepit, aliquid fecerit quod non Pater, vel Spiritus Sanctus.

DISTINCTIO II.

Utrum totam humanam naturam accepit, & quid nomine naturae intelligit.

De unione Verbi & carnis mediante anima.

Quod simul assumpsit carnem, & animam Verbum, nec caro prius est concepta quam assumpta.

DISTINCTIO III.

De carne assumpta, qualis ante fuerit.

Quod nullus est sine peccato hic excepta Virgine.

Quare Christus non fuit decimatus in Abraam sicut Levi.

Quare caro Christi non est dicta peccatrix, sed similis.

Quod adversatur illi sententiae qua dicitur, carnem Christi non prius conceptam quam assumptam.

DISTINCTIO IV.

Quare Spiritui Sancto tribuatur incarnatio, cum sit opus Trinitatis.

Quare dicatur Christus conceptus, & natus de Spiritu Sancto.

Alia ratio quare dicatur natus de Spiritu Sancto.

Quare Apostolus dicit Christum factum, quem nos fatemur natum.

DISTINCTIO V.

Si persona, vel natura personam, vel naturam assumpsit, & si natura Dei sit incarnata.

De parte quaestionis perplexa.

An divina natura debeat dici caro facta.

Quare non accepit personam hominis cum assumpsit hominem, quod quidam probare nituntur.

Oppositiones quibus probatur personam accepisse personam.

DISTINCTIO VI.

De intelligentia harum locutionem, Deus est homo, Deus factus est homo &c. tres sententias ponit.

Prima est eorum qui dicunt in incarnatione hominem quemdam ex anima, & carne constitutum, & illum hominem factum esse Deum, & Deum

illum hominem; & auctoritates quibus ita esse asserunt, ponit.

Secunda est eorum qui dicunt hominem illum ex tribus substantiis, vel ex duabus naturis consistere, & hunc fatentur esse unam personam ante incarnationem simplicem tantum, sed in incarnatione compositam, & auctoritates quibus se uniant, ponit.

Tertia est eorum qui non solum personam ex naturis compositam negant, sed etiam aliquem hominem, vel aliquam substantiam ibi ex anima, & carne compositam diffitentur, & sic illa duo, scilicet animam, & carnem, Verbo unita dicunt, ut non ex illis aliqua substantia, vel persona componeretur, sed illis duobus velut indumento Deus vestiretur, ut mortalibus oculis appareret: qui rationem incarnationis secundum habitum accipiunt.

Deinde auctoritates inducit quibus sententia roboratur.

Quatuor species habitus distinguuntur.

Deinde quae singulis sententiis adversari videntur ponit.

Quo sensu dicitur Christus praedestinatus.

Quod non debet dici homo dominicus.

An divina natura dici debeat nata de Virgine.

De gemina nativitate Christi qua bis natus est.

De adoratione exhibenda humanitati Christi.

An Christus secundum quod homo sit adoptivus filius.

An persona vel natura praedestinata sit.

An persona vel natura praedestinata sit.

Utrum Christus sit creatura, vel factus.

De perfidia, & poena Aarii.

An homo ille semper fuerit, vel coeperit esse.

An Deus alium sumere potuerit, vel aliunde, quam de genere Adae.

Si homo ille potuerit peccare, vel non esse Deus.

Oppositio quod etiam unita potuit peccare.

